

Рейтинговий звіт CHNG 007-026 про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	10.10.2003 р.
Дата оновлення:	25.06.2011 р.
Рівень кредитного рейтингу	uaA
Позичальника:	
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна шкала кредитних рейтингів дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури визначення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ» за I квартал 2011 року, а також внутрішню інформацію, надану компанією у ході рейтингової процедури.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій підприємством, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	10.10.2003	17.03.2006	30.09.2010	16.12.2010	11.03.2011	25.06.2011
Рівень довгострокового кредитного рейтингу	uaBBB	uaA	uaA	uaA	uaA	uaA
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підвищення	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом **uaA** характеризується **ВИСОКОЮ** кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

**Рівень кредитного рейтингу ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ»
підтримується:**

- підтримкою підприємства з боку держави;
- входженням підприємства до структури Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України», яка займає монопольне становище на внутрішньому ринку природного газу.

**Рівень кредитного рейтингу ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ»
обмежується:**

- зменшенням обсягів видобутку вуглеводнів протягом останніх років;
- значною залежністю діяльності підприємства від державного регулювання;
- необхідністю здійснення значних капітальних витрат, що впливатиме на обсяг вільного грошового потоку.

Основні показники фінансово-господарської діяльності

Основні балансові показники, тис. грн.

Показник	2007	2008	2009	9 міс. 2010	2010	I кв. 2011
Активи	2 206 466	2 452 522	2 438 770	2 600 510	3 233 322	4 277 513
Основні засоби	927 946	1 132 320	1 176 275	1 136 042	1 198 517	1 195 364
Запаси	246 019	280 636	385 064	513 018	457 389	456 870
Дебіторська заборгованість	375 416	418 766	197 691	189 199	770 691	1 452 795
Власний капітал	1 569 776	1 562 142	1 571 989	1 609 722	1 588 034	1 611 446
Довгострокові зобов'язання	307 762	457 424	271 474	454 351	709 915	744 411
Короткострокові кредити банків	12 803	5 000	9 000	0	403 493	396 408
Кредиторська заборгованість	183 942	324 973	485 906	429 893	403 806	1 117 683

Джерело: фінансова звітність ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ»

Основні показники фінансово-господарської діяльності, тис. грн.

Показник	2006	2007	2008	2009	I кв. 2010	2010	I кв. 2011
Чистий обсяг продажу	594 254	777 941	717 017	766 002	194 150	870 861	321 821
Валовий прибуток	266 329	180 858	217 782	181 259	26 884	245 354	68 874
Операційний прибуток	218 505	89 866	175 884	82 552	2 072	102 962	39 088
Чистий прибуток (збиток)	145 451	7 448	3 017	12 673	(9 975)	23 349	26 504

Джерело: фінансова звітність ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ»

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ», яке створено у 1978 році як виробниче об'єднання для освоєння вуглеводних ресурсів Чорного та Азовського морів, зареєстровано 21 серпня 1998 року (код за ЄДРПОУ 00153117). Юридична та фактична адреса: АР Крим, м. Сімферополь, пр. ім. Кірова/пров. Совнаркомовський, 52/1. Підприємство входить до складу Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України», що володіє 100% акцій підприємства.

Основними напрямками діяльності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ» є геологорозвідка та буріння, видобуток газу, газового конденсату та нафти, переробка газового конденсату і нафти, реалізація газу і нафтопродуктів, транспортування газу, зовнішньоекономічна діяльність (переважно фрахт суден спеціалізованого флоту).

Підприємство здійснює діяльність на ринку нафти та газу, які є основними первинними енергоресурсами, що використовуються в Україні.

Україна споживає суттєві обсяги природного газу, проте видобутий в країні газ (понад 20 млрд. куб. м) забезпечує потреби лише на третину. Переважний обсяг природного газу видобувається підприємствами НАК «Нафтогаз України» (понад 90%). Оскільки запасів природного газу в Україні недостатньо для задоволення внутрішніх потреб, основним джерелом його надходження є імпорту, який здійснюється через НАК «Нафтогаз України». Обсяги поставок імпортованого газу та рівень цін на нього суттєво залежать від політичних та економічних відносин з Російською Федерацією. На всіх етапах реалізації газу – від видобутку до постачання споживачам ціни регулюються Національною комісією регулювання електроенергетики України. В цілому ринок газу України характеризується низькою прозорістю, а механізм його функціонування недосконалий.

Добування та транспортування нафти контролюється державними компаніями, що входять до складу НАК «Нафтогаз України», переробкою нафти в Україні, здебільшого, займаються приватні компанії. Щорічно в Україні видобувається понад 3 млн. тонн нафти, що дозволяє забезпечувати п'яту частину її потреби в країні, та імпортується близько 13-14 млн. тонн нафти та нафтопродуктів, з яких сира нафта займає близько половини. Найбільшим постачальником нафти та нафтопродуктів є Російська Федерація. Україна володіє нафтопровідною системою та транспортує нафту транзитом до країн Західної Європи. Цінова ситуація на нафту в Україні значною мірою залежить від кон'юнктури світового ринку та коливань валютних курсів.

У січні-березні 2011 року, порівняно з аналогічним періодом 2010 року, обсяги видобутку газу скоротилися на 8,4%, до рівня в 242,8 млн. куб. м (план перевиконано), що пов'язано з поступовим виснаженням освоєних родовищ. Натомість збільшилися обсяги видобутку інших вуглеводнів: нафти – на 9,6%, до 2,2 тис. тонн, та газового конденсату – на 5,3%, до 19,0 тис. тонн. Обсяг транспортування природного газу зріс на 6,8% та становив 825,7 млн. куб. м. Проходка в бурінні за перші три місяці 2011 року склала 1 952 м, що на 121,1%

більше за показник відповідного періоду 2010 року. При цьому, план I кварталу 2011 року виконано на 81%.

Протягом I кварталу 2011 року ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ» реалізувало 236,8 млн. куб. м природного газу загальною вартістю 259 564,0 тис. грн. Компанії НАК «Нафтогаз України» реалізовано 47,0% газу, що забезпечило 50% отриманих від реалізації газу доходів. Порівняно з попереднім роком обсяги реалізації газу зросли на 4%, здебільшого за рахунок поставок підприємствам з газопостачання та газифікації. Доходи від реалізації газу зросли на 52%, до 259 564,0 тис. грн. (з ПДВ), що більшою мірою пов'язано з підвищенням відпускних цін. Середньозважена ціна газу для НАК «Нафтогаз України» зросла на 58% та становила 547,2 грн. за 1 тис. куб. м. Протягом перших трьох місяців 2011 року аналізованим підприємством освоєно капіталовкладень на суму 107 576,0 тис. грн., здійснено капітальних ремонтів на суму 2 142,0 тис. грн.

Протягом I кварталу 2011 року валюта балансу ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ» зросла на 1 044 191,0 тис. грн., переважно за рахунок поточної дебіторської заборгованості, а також залишків грошових коштів на рахунках. Необоротні активи підприємства станом на 31.03.2011 р. становили 2 062 612,0 тис. грн. (+71 457,0 тис. грн. протягом I кварталу 2011 року за рахунок насамперед незавершеного будівництва). Оборотні активи підприємства протягом I кварталу 2011 року збільшились на 78%, до рівня в 2 205 784,0 тис. грн. у зв'язку зі зростанням залишків грошових коштів на рахунках підприємства (станом на 31.03.2011 р. – 280 890,0 тис. грн.).

Протягом I кварталу 2011 року основним джерелом формування валюти балансу ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ» залишався насамперед власний капітал підприємства – 1 611 446,0 тис. грн. (38% валюти балансу). Наряду з цим значною мірою поточна діяльність фінансувалась за рахунок поточних зобов'язань, які на кінець I кварталу становили 1 846 553,0 тис. грн. (+979 575,0 тис. грн. протягом аналізованого періоду за рахунок поточної заборгованості із внутрішніх розрахунків). Довгострокові зобов'язання підприємства станом на 31.03.2011 р. становили 744 411,0 тис. грн.

За I квартал 2011 року, порівняно з першими трьома місяцями 2010 року, сума чистих доходів від реалізації продукції підприємства зросла на 66%, до 321 821,0 тис. грн. При цьому собівартість реалізованої продукції зросла дещо повільніше – на 51%, до 252 947,0 тис. грн. Зростання доходів відбулося, насамперед, в результаті нарощення обсягів реалізації нафти та газового конденсату, збільшення обсягів транспортування природного газу магістральними газопроводами, а також у зв'язку зі зростанням цін реалізації природного газу та тарифів на транспортування та зберігання газу. В результаті, сума отриманого підприємством за I квартал 2011 року чистого прибутку становила 26 504,0 тис. грн. (за підсумками I кварталу 2010 року підприємством було отримано збиток у розмірі 9 975,0 тис. грн.).

Протягом I кварталу 2011 року чистий борг ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ» знизився на 47%, що пов'язано,

більшою мірою з надходженням грошових коштів на рахунки підприємства, меншою мірою - з частковим погашенням зобов'язань за існуючими кредитними договорами.

Зниження обсягу чистого боргу підприємства, а також додатні результати діяльності I кварталу 2011 року позитивно вплинули на показник співвідношення чистого боргу та ЕВІТДА, розрахованого за останні 12 місяців, якій протягом I кварталу 2011 року знизився до 1,5.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ» підтверджено на рівні **aaA**, прогноз «стабільний».

Голова рейтингового комітету

О. К. Самойлова

**Т.в.о. начальника відділу корпоративних
рейтингів**

О. В. Чорноротов

Додатки

Балансові дані ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ», тис. грн.

Актив	2006	2007	2008	2009	2010	I кв. 2011
I. Необоротні активи	1 233 227	1 465 585	1 713 033	1 823 017	1 991 155	2 062 612
Нематеріальні активи	10 644	9 522	11 610	12 281	14 415	15 194
Незавершене будівництво	192 971	401 621	434 778	457 339	610 682	698 655
Основні засоби	901 771	927 946	1 132 320	1 176 275	1 198 517	1 195 364
Довгострокові фінансові інвестиції	25 769	25 362	23 479	23 517	21 619	7 556
Довгострокова дебіторська заборгованість	94 530	90 257	110 846	152 461	145 922	145 843
Відстрочені податкові активи	7 541	10 877	0	1 144	0	0
II. Оборотні активи	555 263	730 289	733 369	608 264	1 237 440	2 205 784
Запаси	242 029	246 019	280 636	385 064	457 389	456 870
Дебіторська заборгованість за товари та послуги	28 337	18 762	36 942	59 882	26 677	25 413
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом, за виданими авансами	15 103	18 453	15 100	9 229	43 321	27 654
із внутрішніх розрахунків	34 670	163 704	135 054	8 972	572 627	1 200 395
Інша поточна дебіторська заборгованість	161 801	157 520	161 047	87 926	98 633	159 704
Інша поточна дебіторська заборгованість	55 629	16 977	70 623	31 682	29 433	39 629
Грошові кошти та їх еквіваленти	14 502	97 417	9 495	5 276	3 342	280 890
Інші оборотні активи	3 192	11 437	24 472	20 233	6 018	15 229
III. Витрати майбутніх періодів	3 274	10 592	6 120	7 489	4 727	9 117
Баланс	1 791 764	2 206 466	2 452 522	2 438 770	3 233 322	4 277 513
Пасив						
I. Власний капітал	1 568 567	1 569 776	1 562 142	1 571 989	1 588 034	1 611 446
Статутний капітал	376 516	376 516	376 516	376 516	376 516	376 516
Інший додатковий капітал	676 241	671 780	661 182	658 775	652 551	650 834
Резервний капітал	47 169	54 442	54 814	54 965	55 599	55 599
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	468 641	467 038	469 630	481 733	503 368	528 497
II. Забезпечення наступних витрат і платежів	55 723	57 295	61 240	58 511	61 759	68 847
III. Довгострокові зобов'язання	65 782	307 762	457 424	271 474	709 915	744 411
Довгострокові кредити банків	65 782	247 614	389 857	271 474	152 270	127 676
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	0	60 148	60 101	0	0	0
Відстрочені податкові зобов'язання	0	0	7 466	0	2 813	2 656
Інші довгострокові зобов'язання	0	0	0	0	554 832	614 079
IV. Поточні зобов'язання	95 940	267 639	365 505	528 620	866 978	1 846 553
Короткострокові кредити банків	0	12 803	5 000	9 000	403 493	396 408
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	17 314	17 314	45 296	185 827	118 777	111 943
Кредиторська заборгованість за товари та послуги	17 010	77 166	212 256	190 037	84 475	82 199
Поточні зобов'язання за розрахунками з одержаних авансів, з бюджетом	3 264	24 818	6 201	4 006	5 551	2 040
зі страхування	16 874	14 481	30 078	35 514	31 954	34 522
з оплати праці	1 174	1 444	1 443	2 613	1 751	8 499
із внутрішніх розрахунків	4 119	7 613	8 691	10 278	10 744	18 930
Інші поточні зобов'язання	1 475	41 106	21 008	57 631	150 554	1 117 683
Інші поточні зобов'язання	34 709	70 894	35 532	33 714	59 679	74 329
V. Доходи майбутніх періодів	5 753	3 994	6 211	8 176	6 636	6 256
Баланс	1 791 763	2 206 466	2 452 522	2 438 770	3 233 322	4 277 513

Дані звіту про фінансові результати ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ», тис. грн.

Показник	2007	2008	2009	I кв. 2010	2010	I кв. 2011
Чистий дохід від реалізації продукції, послуг	777 941	717 017	766 002	194 150	870 861	321 821
Собівартість реалізованої продукції	597 083	499 235	584 743	167 266	625 507	252 947
Валовий прибуток (збиток)	180 858	217 782	181 259	26 884	245 354	68 874
Інші операційні доходи	89 667	258 446	45 773	4 018	33 429	6 944
Адміністративні витрати	48 787	49 127	51 058	13 531	56 315	16 867
Витрати на збут	19 532	16 231	16 776	4 731	13 570	1 471
Інші операційні витрати	112 340	234 986	76 646	10 568	105 936	18 392
Фінансові результати від операційної діяльності	89 866	175 884	82 552	2 072	102 962	39 088
Доход від участі в капіталі	559	1 251	1 968	0	826	0
Інші фінансові доходи	161	54	53	57	113	0
Інші доходи	11 230	15 288	13 298	5 087	13 422	2 847
Фінансові витрати	10 456	37 314	32 577	7 609	33 383	1 385
Витрати від участі в капіталі	839	3 588	4 069	0	2 558	0
Інші витрати	31 255	118 276	21 972	9 139	36 394	1 801
Фінансові результати до оподаткування	59 266	33 299	39 253	(9532)	44 988	38 749
Податок на прибуток від звичайної діяльності	52 023	39 278	28 014	269	21 493	12 247
Фінансові результати від звичайної діяльності	7 243	(5 979)	11 239	(9 801)	23 495	26 502
Надзвичайні:						
доходи	213	17 859	2 305	0	190	2
витрати	8	8 736	296	174	178	0
Податки з надзвичайного прибутку	0	127	575	0	158	0
Чистий прибуток (збиток)	7 448	3 017	12 673	(9 975)	23 349	26 504